

PSIKOLOJİ DERSİ KONU TEKRARI

DAVRANIŞIN OLUŞUM SÜRECİ

Davranış: organizmanın içten ve dıştan gelen uyarıcılara karşı yaptığı tepkilere davranış denir.

UYARICI

1

İç ve dış çevreden gelerek duyu organını harekete geçiren (enerji, olay ya da nesne gibi) herhangi bir güçtür. Ör: kapının çalması, karnımızın acıkması.

İç Uyarıcı

Dış Uyarıcı

TEPKİ

2

Organizmanın uyarıcılara verdiği yanıtıdır. (gözümüze gelen bir cisim yaklaştığında gözümüzün kapanması, sınav sonuçları açıklanırken heyecanlanma)

Fiziksel Tepki

Psikolojik Tepki

PSIKOLOJİ DERSİ KONU TEKRARI

NOT

Davranışı açıklarken, neden-sonuç ilişkisi U-T formülüyle gösterilir. U-T ilişkisi içerisinde uyarıcı ve tepki ilişkisi her zaman aynı şekilde gerçekleşmeyebilir.

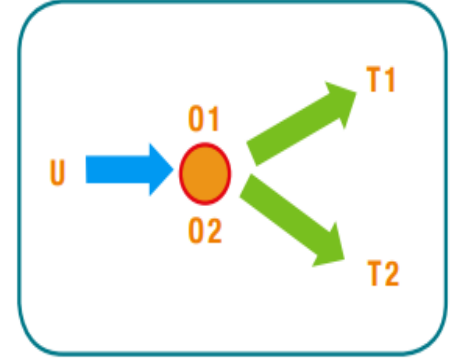
PSIKOLOJİ DERSİ KONU TEKRARI

(U: Uyarıcı, O: Organizma, T: Tepki)

Görsel 2.1: Çiçek koklama

1. Aynı uyarıcı, farklı organizmalarda farklı tepkilerin ortaya çıkmasına sebep olur (bk. Şema 2). Örneğin güzel bir çiçek kokusu A organizmasında hoşlanma; kokulara karşı alerjisi olan B organizmasında öksürme tepkisi oluşturabilir (Görsel 2.1).

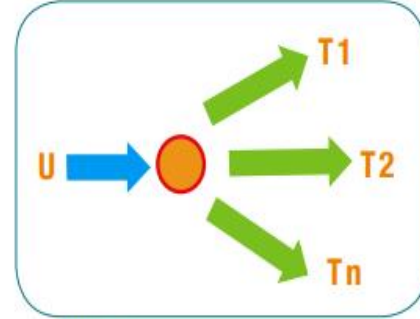

Şema 2

Görsel 2.2: Yemek

2. Aynı organizma aynı uyarıcıya farklı durumlarda farklı tepkiler gösterebilir (bk. Şema 3). Örneğin insanın aç olduğu zaman aldığı yemek kokusu hoşuna giderken tok olduğu zaman midesini bulandırabilir (Görsel 2.2).

Şema 3

PSIKOLOJİ DERSİ KONU TEKRARI

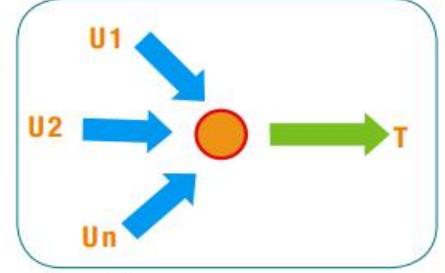
Görsel 2.3: Manzara

Görsel 2.4: Müzik

Görsel 2.5: Tablo

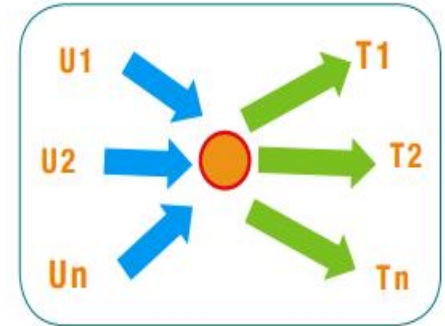
Şema 4

3. Farklı uyarıcılar aynı organizmada aynı tepkiyi oluşturabilir (bk. Şema 4). Örneğin güzel bir manzara (Görsel 2.3), güzel bir müzik (Görsel 2.4), güzel bir tablo insanda heyecan uyandırabilir (Görsel 2.5).

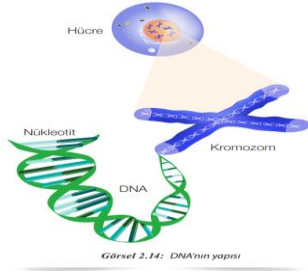
Görsel 2.6: Farklı tepkiler

4. Farklı uyarıcılar aynı organizmada farklı tepkilere neden olabilir (bk. Şema 5). Örneğin bir öğrenci, arkadaşının ilgisizliği nedeniyle mutsuz olurken okul futbol takımının final maçını kazanmasıyla mutlu olur (Görsel 2.6).

Şema 5

PSIKOLOJİ DERSİ KONU TEKRARI

Görsel 2.14: DNA'nın yapısı

KALITIM VE ÇEVRENİN PSİKOLOJİK SÜREÇLERE VE DAVRANIŞLARA ETKİSİ

Her canlı kendisine ait bir kodla dünyaya gelir. Bu genetik kod, o canlının, doğuştan getirdiği ve davranışlara etki eden donanımı ifade eder. Ve bireylerin genetik kodlarını barındıran yapılara DNA denir.

Annenin yumurta hücresi ile babanın sperm hücresi birleşerek Zigot'u oluşturur. Yumurta ve spermde **23er kromozom** bulunur. Anneden gelen 23 babadan gelen 23 kromozom birleşerek 46 kromozom ile yeni bir canlı oluşur. her kromozomda 20 bin adet gen bulunur ve genetik özelliklerin kodlandığı DNA'lar burada bulunur. **Baskın genler, kendi özelliklerini Dölüte geçirir.**

Annenin cinsiyet kromozomu "X", babanın cinsiyet kromozomu "X" ve "Y"dir. Dişinin (X)"i erkeğin (Y) kromozomu birleşince (XY) kromozomlu erkek, dişinin (X)"i erkeğin (X)"i birleşince (XX) kromozomlu kız birey oluşur.

Şimdi tam bu noktada sorulması gereken soru şudur bence: biz anne ve babalarımızdan getirdiğimiz genlerden mi ibaretiz yoksa eğitim ve diğer çevre koşullarıyla bu genleride değiştirerek yeni bireyler mi olabilir miyiz. Yani çevreci misiniz yoksa kalıtım mısınız kısacası. Bunu cevaplamak için kalıtım ve çevreyi öncelikle ele alalım

PSIKOLOJİ DERSİ KONU TEKRARI

KALITIM VE ÇEVRE İLİŞKİSİ

KALITIM

- Anne babadan genetik yolla geçen özelliklerdir.
- Cinsiyet, göz rengi, zekâ kapasitesi, fiziksel özellikler, yaratıcılık ve düşünme kapasitesi.
- Bazı kişilik özellikleri. Yakalanacağı hastalıkların bir kısmı, problem çözme becerileridir.

EDİNİMİŞ VE DOĞUŞTAN DONANIM

ÇEVRE

Doğum öncesi etkiler

Anne karnında geçen süredeki dış etkilenmeleri kapsar. Annenin kullandığı ilaçlar, Annenin yaşı, beslenmesi, kan grubu, zararlı alışkanlıkları, hamilelikte geçirdiği hastalıklar, radyasyon. Yoğun stres, korku ve heyecan bebeğin sinir sistemini olumsuz etkiler.

Doğum sırasındaki etkiler

Doğum yöntemi, Göbek kordonunun bebeğin boynuna dolanması, Erken-Geç doğum, Sağlıksız ortam.

Doğum sonrasındaki etkiler

Doğum sırası, aile yapısı, sosyo-ekonomik durum, kültürel çevre sağlık, beslenme, eğitim olanakları, kütle iletişim araçları, arkadaş çevresi gibi yaşam koşullarını içeren dönemdir.

PSIKOLOJİ DERSİ KONU TEKRARI

YAŞAM BOYU GELİŞİM

Büyüme

•Boy, kilo ve iç organların yapısında ve büyüklüğünde meydana gelen değişimlerdir.

Olgunlaşma

•kalıtıma bağlı olarak zamanla kendiliğinden gerçekleşen bireyin fiziksel ve zihinsel olarak kendisinden beklenen davranışı gerçekleştirecek düzeye ulaşmasıdır.

Hazırbulunuşçuluk

•Bir davranışı öğrenmek için gerekli olan kalıtsal ve çevresel şartlara sahip olma durumudur.
Hazırbulunuşçuluk = Olgunlaşma + Önbilgi + İlgi + Tutum + GÜdülenmişlik

Öğrenme

•Tekrar ve yaşantılar sonucunda davranışlarda meydana gelen kalıcı değişikliklerdir.

PSIKOLOJİ DERSİ KONU TEKRARI

BÜYÜME

1

PARMAKLARIMIN
UZAMASI

OLGUNLAŞMA

2

PARMAKLARIMIN
YAZI YAZACAK
DÜZEYE GELMESİ

HAZIR
BULUNUŞLUK

3

YAZI YAZMAYA
İSTEKLİ VE HAZIR
OLMAM

ÖĞRENME

4

YAZI YAZIYOR OLMA

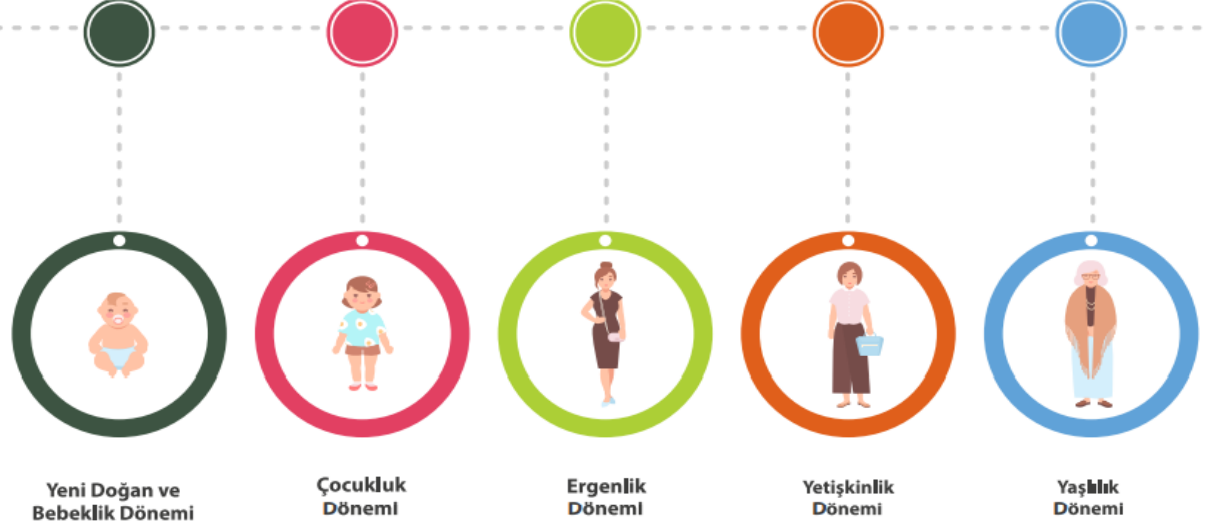
PSIKOLOJİ DERSİ KONU TEKRARI

YAŞAM BOYU GELİŞİMİN TEMEL ÖZELLİKLERİ

PSIKOLOJİ DERSİ KONU TEKRARI

GELİŞİM DÖNEMLERİ

PSIKOLOJİ DERSİ KONU TEKRARI

ERGENLİK DÖNEMİ(11-18 YAŞ)

BEDENSEL GELİŞİM

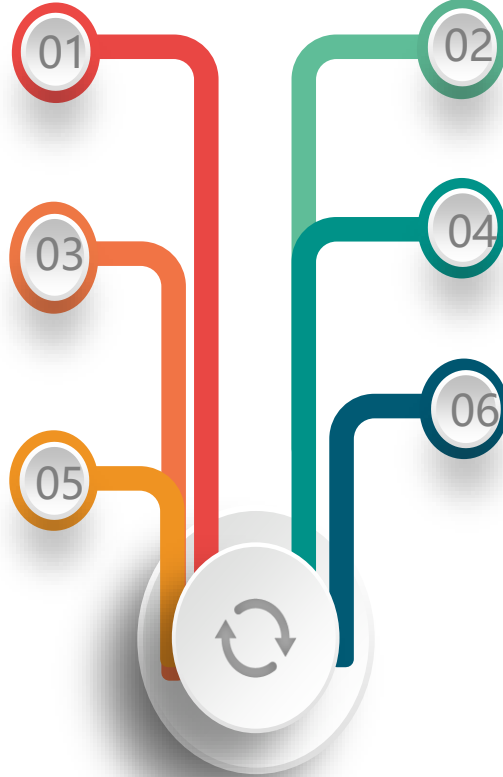
DEĞİŞEN BEDENE
UYUM SAĞLAMA

BİR MESLEĞE YÖNELME
VE SEÇME

PSİKO MOTOR
GELİŞİM

KİMLİK
KARMAŞASI

ARKADAŞLIK VE
AKRAN GRUBU

PSIKOLOJİ DERSİ KONU TEKRARI

ERGENLİK DÖNEMİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

**PSIKOLOJİ
DERSİ
KONU
TEKRARI**

ALGI VE DUYUM

PSIKOLOJİ DERSİ KONU TEKRARI

DUYUM NEDİR?

Duyu organları yoluyla iç ve dış çevreden gelen uyarıcıların alınarak sinirler yoluyla beyne ulaşmasına **duyum** denir. **Duyum fizyolojik bir olaydır.** İnsanda görme işitme tatma koklama dokunma gibi organ duyuları vardır. ve bunlar sayesinde duyum gerçekleşir. Duyumlar, yaşantının ham maddeleri ve bilginin başlangıcıdır.

Duyumun gerçekleşebilmesi için gereken koşullar

Uyarıcı olmalıdır.(ışık,ısı,ses)

Uyarıcıyı iletecek ortam olmalıdır.

Duyu organları sağlıklı olmalıdır.

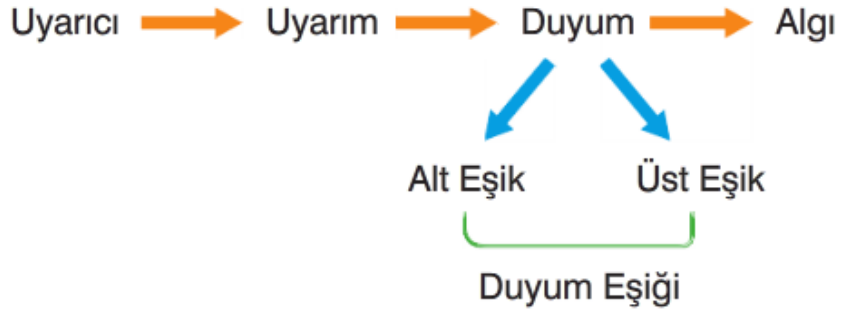
Uyarıcının şiddeti duyum eşiği aralığında olmalıdır.

PSIKOLOJİ DERSİ KONU TEKRARI

Duyusal Eşik Nedir?

Uyarıcının duyu organı tarafından alınabildiği sınırlardır.

Organizmanın bir uyarıcıyı fark etmeye başladığı noktaya eşik denir. Organizma belli şiddetteki uyarıcıları alabilir. Her uyarıcı, duyum meydana getirebilecek şiddette değildir. Örneğin sesin titreşimi saniyede 20'den az, 20.000'den çok olduğu zaman duyamayız.

PSIKOLOJİ DERSİ KONU TEKRARI

DUYUSAL EŞİK TÜRLERİ

ALT EŞİK

organizmanın alabildiği en düşük uyarıcı şiddetidir.

ÜST EŞİK

organizmanın alabildiği en yüksek uyarıcı şiddetidir.

FARKLILAŞMA EŞİĞİ

organizmanın uyarıcının şiddetinde artma veya azalma yönünde bir değişme olduğunu fark ettiği sınırdır. Kişi ve koşullara göre değişir. Ör: ışığın yükselip-azalması, odanın ısının değişmesi

UYARILMANIN DAVRANIŞLARA ETKİSİ

YETERSİZ UYARILMA

1

Organizmanın, normalin altında uyarılmasına yada organizmanın normal davranışta bulunmasına yetmeyecek kadar az uyarıcı almasına yetersiz uyarılma denir.

AŞIRI UYARILMA

2

iç ya da dış uyarıcıların, organizmayı normal şiddet ve sürenin üzerinde etkilemesi sonucu ortaya çıkan duruma aşırı uyarılma denir.

DENGELEME

3

Organizmanın aşırı ve yetersiz uyarılma sonucunda bozulan dengesini kendiliğinden yeniden kurmasıdır.
Ör: soğukta titreme, terleme, ciltte yanan bölgenin su toplaması.

Dengeleme: bedeni korur, yaşamı sürdürür, gerilimi ortadan kaldırır, sağlıklı düşünmeyi sağlar,

PSIKOLOJİ DERSİ KONU TEKRARI

ALİŞMA DUYARLILAŞMA DUYARSIZLAŞMA

ALİŞMA

Organizmanın, sürekli aynı şiddetteki uyarıcılarla karşılaşması sonucu bir süre sonra o uyarıcılara duyu organlarının tepkide bulunmaması halidir. Yani o uyarıcıya karşı DUYU organlarının tepkisizleşmesi durumudur. Mesela; karanlığa alışma, gürültüye alışma, sürülen parfüm kokusuna alışma gibi, balığın kokuyu almaması gibi. Fiziksel uyarıcılara karşı yaşanır.

DUYARSIZLAŞMA

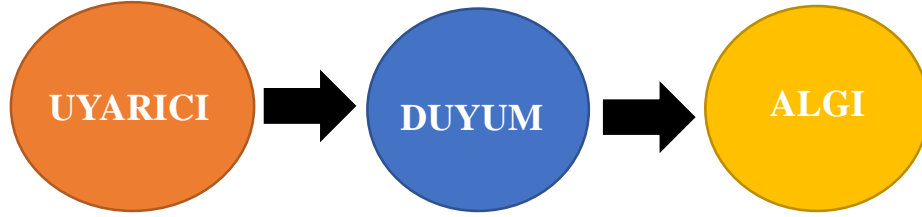
Bireyin duygusal bir durumla sıkça karşılaşması sonucunda gösterdiği tepkinin azalmasına duyarsızlaşma denir. Örneğin sürekli azarlanan bir çocuğun, bir süre sonra artık bu azardan etkilenmemesi, sürekli ölü gören bir doktorun bir süre sonra ölüm olaylarına tepki vermemesi.

DUYARLILAŞMA

Organizmanın çevresindeki belli bir uyarıcıya normal olarak beklenenin üstünde tepki göstermesidir. Mesela; bir annenin derin uykusuna rağmen bebeğinin sesine hemen uyanması, kazadan sonra uçağa her bindiğinde heyecanlanması gibi.

ALGI NEDİR?

- İçten ve dıştan gelen uyarıcıların duyumlar aracılığıyla anlamlı hale getirilmesidir.
- Örnek: Bir tat almak duyum iken, ne tadı olduğunu anlamak algıdır. Bir ses duymak duyum iken, kimin veya neyin sesi olduğunu anlamak algıdır.

DUYUM İLE ALGI ARASINDAKİ FARKLAR

- Duyum basit fizyolojik bir olaydır. Algı ise karmaşık psikolojik bir olaydır.
- Duyumda uyarıcılar tek tek değerlendirilir. Algıda ise bir bütün olarak değerlendirilir.
- Duyum her bireyde aynı şekilde gerçekleşir. Algı ise bireyden bireye farklılık gösterir.
- Duyumda öğrenmenin etkisi yoktur. Algıda öğrenmenin etkisi vardır.

ALGIYI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

PSIKOLOJİ DERSİ KONU TEKRARI

PSIKOLOJİ DERSİ KONU TEKRARI

ALGININ ÇEŞİTLERİ

DERİNLİK ALGISI

ALGIDA SEÇİCİLİK
İç-Dış Faktörler

ALGI YANILMASI
İllüzyon
halüsinasyon

**ALGIDA
DEĞİŞMEZLİK**
Biçim, Renk,
Büyükük

**ALGIDA
ÖRGÜTLEME**
Şekil-zemin, Yakınlık,
Benzerlik tamamlama,
Süreklilik

1-DERİNLİK ALGISI

Nesnelerin 3 boyutlu olarak algılanmasına derinlik algısı denir. Bu algılamadaki ipuçlarının bir kısmı çevresel etmenlerken, diğer kısmı gözün yapısından kaynaklanan etmenlerdir.

Paralel hatların (tren rayları) uzakta birleşiyormuş gibi görünmesi. Yakında olan nesnelerin açık ve net olarak algılanırken, uzaktaki nesneler ayrıntısız ve puslu algılanır.

Yakındaki nesnelerin normal, uzaktaki nesnelerin küçük boyda algılanması. Birbirini kapatan nesnelere tam görünenin daha önde algılanması

2-ALGIDA DEĞİŞMEZLİK

*Bir kez algılanan nesnelerin Şekilleri, renkleri, büyüklükleri değiştiği halde, organizma o nesneleri hep aynı biçimde algılar.

*Nesnenin içinde bulunduğu fiziksel koşullardan dolayı olduğundan farklı görünmesine rağmen bizim onu orijinal Şekliyle algılamamıza denir

Biçim(şekil) Değişmezliği:

Daha önceden Şeklini bildiğimiz bir nesneye hangi açıdan bakarsak bakalım hep aynı Şekilde görürüz.

Ör: Tabakları hangi mesafeden olursa olsun yuvarlak görmemiz

Renk Değişmezliği:

Nesnenin üzerine düşen ışık miktarından bağımsızdır ve daha önce bildiğimiz rengi ile nesneyi hatırlarız

ör: Portakalın rengini aydınlıkta da karanlıkta da hep turuncu olarak algılarız.

** Gölgedeki karın beyaz, güneş ışığındaki kömürün siyah algılamamız

Büyükük Değişmezliği:

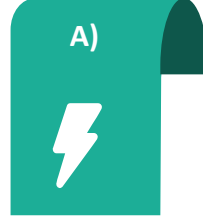
Bizden uzaklaşan ya da uzak nesneleri hep aynı büyüklükte görmeye devam ederiz.

Nesnenin bize olan uzaklığının bilinmesi büyükük değişmezliğinin korunmasını sağlar.

Ör: Uzaktaki ve yakındaki telefon direği hep aynı boyda algılanır. Uçak örneği

PSIKOLOJİ DERSİ KONU TEKRARI

3-ALGISAL ÖRGÜTLEME -ORGANİZASYON

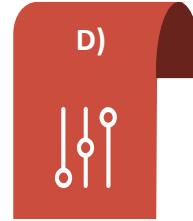
Şekil Zemin İlişkisi
Figür-fon ilişkisi

Yakınlık

Benzerlik

Tamamlama

Süreklilik Devamlılık

PSIKOLOJİ DERSİ KONU TEKRARI

A) ŞEKİL ZEMİN İLİŞKİSİ

- *Şekil, bireyin, dikkatinin odaklandığı Şeydir. Zemin ise, Şeklin gerisinde kalan, dikkat edilmeyen, algı alanına girmeyen Şeydir. Yani çevrede (ya da algısal alanda) dikkati çeken ilk obje Şekil olarak bilinirken, onu çevreleyen ortam zemin olarak adlandırılır.
- *Şekil zeminden daha dikkat çekici özelliklere sahiptir. Bazı durumlarda Şekil ve zemin yer değiştirebilir. Ancak aynı anda her ikisi de Şekil ya da zemin olarak algılanamaz.

PSIKOLOJİ DERSİ KONU TEKRARI

B)YAKINLIK

Organizma birbirine yakın olan nesneleri gruplandırarak algılama eğilimindedir.

Birbiri ardına verilen harfler belli bir özelliğe göre bir araya getirildiğinde daha kolay anımsanmaktadır.

Telefon numaralarını tek tek rakamlar değil de 2 Şerli 3 erli Şekilde gruplandırarak zihnimizde tutarız.

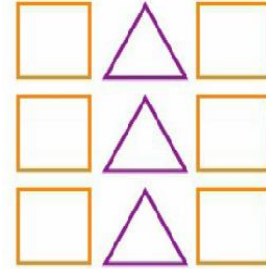
Örn: Parçalar, çizgiler ve gölgeler düzlemde birbirine yakın ise algılanabilir bir grup oluştururlar.

C) BENZERLİK

Benzerlik: Şekil, renk, doku, cinsiyet gibi pek çok özellik bakımından birbirine benzer uyarıcılar birlikte gruplanarak algılanma eğilimindedir.

Ör; insanı kadın ve erkek diye iki gruba ayırırız. Aynı formalılar, üçgen kare örneği

Benzerlik

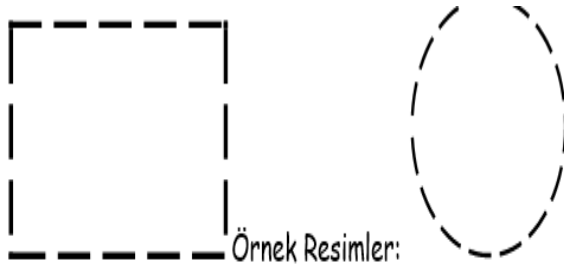
Dörtgenler kendi içinde bir grup, üçgenler de kendi içinde bir grup olarak algılanır.

PSIKOLOJİ DERSİ KONU TEKRARI

D) TAMAMLAMA

Organizma, önceden tanıdığı nesne, olay, ses ve etkinliklerin bazı parçaları eksik olsa bile onları tamamlayarak algılar. olan uyarıcıları zihnimize tamamlayarak algıma olaydır. Tamamlama için o nesnenin daha önce biliniyor yani algılanmış olması şarttır.

Örnek: Bir ıgnliiz üvnsertsinede ypalın arşatramya gröe

Örnek Resimler:

**Sağır duymaz yakıştırır. Sözü de bir algıda tamamlamadır.

E)SÜREKLİLİK DEVAMLILIK

Aynı yönde giden noktalar, çizgiler, sesler vs birlikte gruplandırılarak veya birbirlerinin devamıymış gibi algılanırlar.

*Süreklilik yasası, ani, birdenbire olan değişikliklerden çok, düz giden sürekliliği algılamaya yöneldiğimizi ifade etmektedir.

*Reklam panolarında yanıp sönen ampuller bireye devamlılık algısı verir

PSIKOLOJİ DERSİ KONU TEKRARI

İÇ FAKTÖRLER

İlgi ve İhtiyaçlar

Kültür

Geçmiş Yaşantılar

Mesleki özellikler

Tutumlar

Kişilik özellikleri

Duygular

Önyargılar

4-ALGIDA SEÇİCİLİK (Dikkat)

- Organizmaya aynı anda birden çok uyarıcı gelir. Ancak, organizma bunların tamamına dikkatini veremez. Organizmanın bu uyarıcılar arasında dikkatini belli bir uyarıcıda veya uyarıcılarda toplamasına ve onları algılamasına algıda seçicilik denir..
- Organizmanın pek çok uyarıcı içerisinden belli uyarıcıları algılamasına denir. Algılanan uyarıcıların seçilmesinde bireyin ilgi ve ihtiyaçları, uyarıcının büyüklüğü ve şiddeti rol oynar.** Kiralık ev arayan bireyin boş evler dikkatini çeker

DIŞ FAKTÖRLER

Uyarıcının Şiddeti ve Büyüklüğü

Tekrar

Zıtlık

Hareketlilik

Ani Değişiklik

Tuhaflik

PSIKOLOJİ DERSİ KONU TEKRARI

ALGI YANILMALARI

FİZİKSEL
İLLÜZYON

A

B

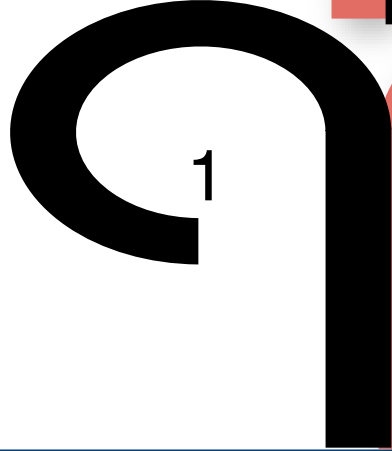

PSİKOLOJİK
İLLÜZYON

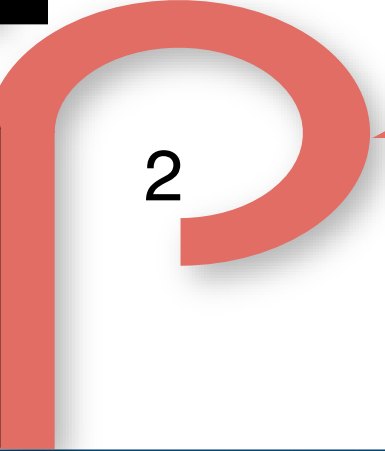
İLLÜZYON

1

2

HALÜSİNASYON

PSIKOLOJİ DERSİ KONU TEKRARI

İllüzyon

Varolan uyarıcının olduğundan farklı görünmesidir.

Fiziksel İllüzyon

Algılanan uyarıcının özelliklerinden kaynaklanır. Bütün insanlarda aynıdır.

ÖRNEKLER:

- Bardaktaki çay kasiğının kırılmış gibi gözükmesi.
- Ufukta gökyüzü ile yerin birleşmiş gibi görülmesi

Psikolojik İllüzyon

*Algılayan kişinin psikolojik özelliklerinden kaynaklanır. *herkeste farklı görülür

ÖRNEKLER:

- ** Yerdeki dal parçasının yılanmış gibi algılanması.

Halüsinasyon (sanrı)

- *Hiçbir uyarıcı yokken kişinin bir uyarıcı varmış gibi algılamasıdır.
- *Burada algılamayı meydana getirecek hiçbir uyarıcı yoktur ve hayal ürünüdür
- *Akıl hastalarında ve ateşli hastalık geçirenlerde görülür. Aşırı alkol alındığı durumlarda da görülebilir

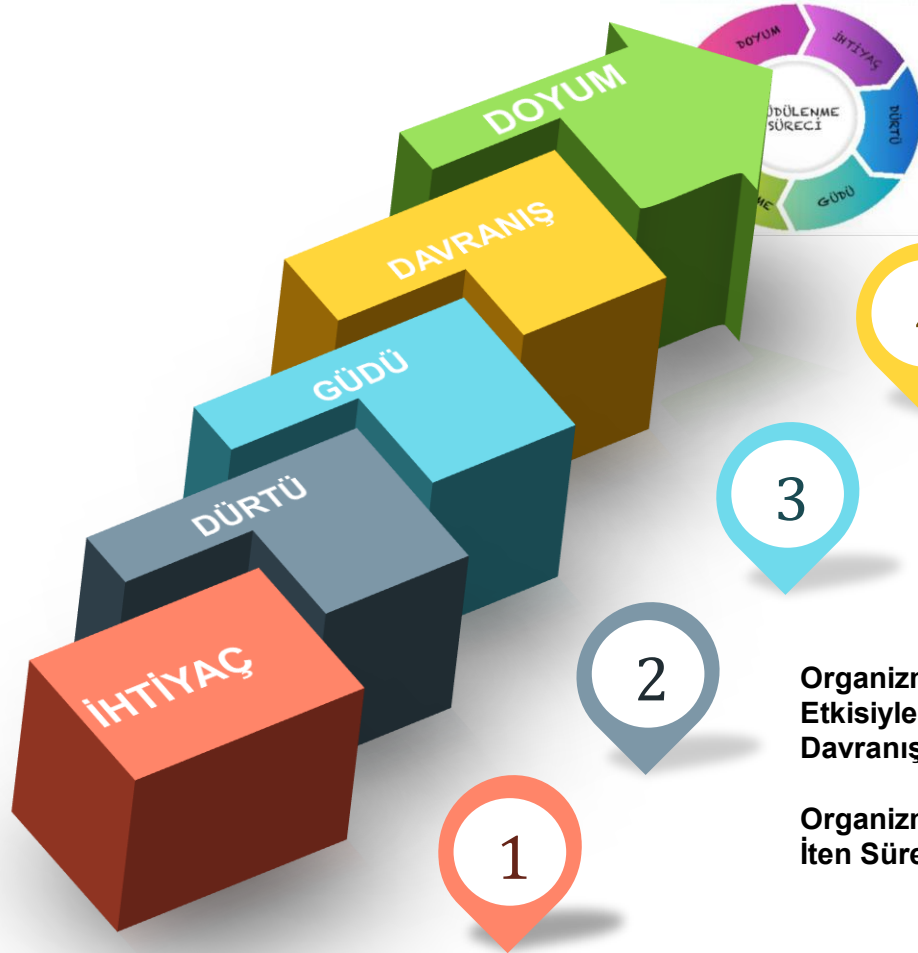
ÖRNEKLER:

- **Kişinin vücudunda örümceklerin yürüdüğünü söylemesi
- **Ortalık sessiz olmasına karşın, kişi kulağına sesler geldiğini bildirebilir.

**PSIKOLOJİ
DERSİ
KONU
TEKRARI**

**GÜDÜLENME
DUYGU
YE
SOSYAL PSİKOLOJİ**

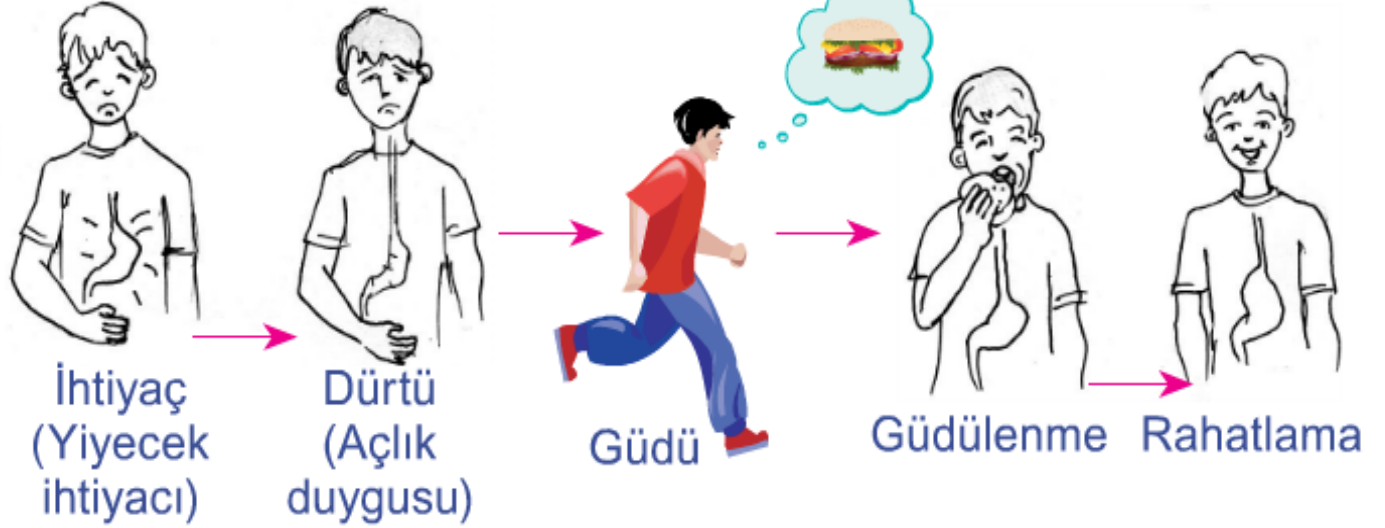
PSIKOLOJİ DERSİ KONU TEKRARI

Organizmanın İç Ve Dış Uyarıcıların Etkisiyle Harekete Hazır Hale Gelerek Bir Davranışta Bulunmasına Güdülenme Denir.

Organizmayı Belirli Bir Amaç İçin Davranışa İten Sürecin Tümüne Güdülenme Denir.

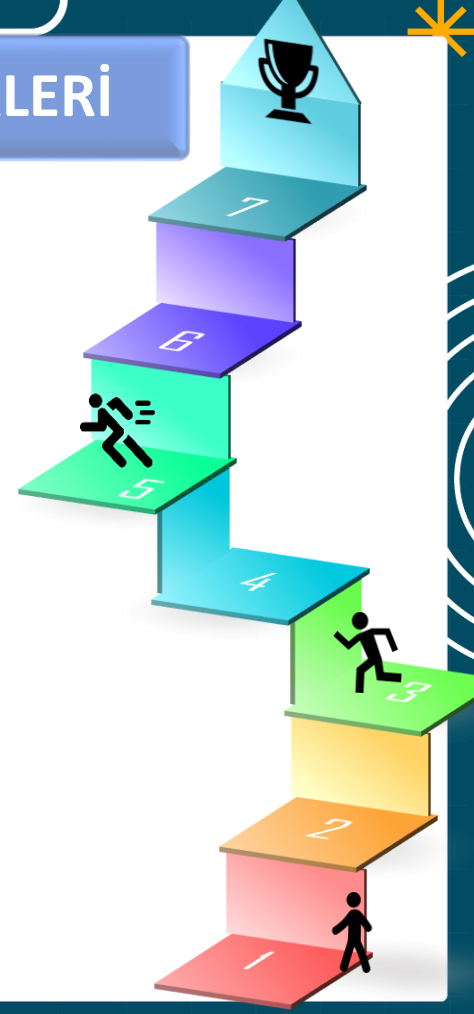
PSIKOLOJİ DERSİ KONU TEKRARI

PSIKOLOJİ DERSİ KONU TEKRARI

GÜDÜLENMİŞ DAVRANIŞIN ÖZELLİKLERİ

- ❖Güdülenen canlı bilinçlidir.
- ❖Kararlı ve ısrarcıdır.
- ❖Güdülenmiş davranış daha etkindir.
- ❖Güdülenmiş davranış daha seçicidir.
- ❖Güdülenmiş davranış bir hedefe yöneliktir ve organizmaya enerji verir
- ❖Güdülenmiş davranış daha yorucudur.
- ❖Güdülenmiş davranış organizmada isteklilik yaratır.

PSIKOLOJİ DERSİ KONU TEKRARI

GÜDÜ TÜRLERİ

FİZYOLOJİK GÜDÜLER

- *organizmanın yaşamasına hizmet eden ve neslin devamını sağlayan güdülerdir.
- *Doğuştan ve sonradan öğrenilmez.
- *tüm canlılarda görülür(evrenseldir)
- *Açlık, susuzluk, cinsellik, uyku, sevgi, susuzluk
- *birincil öneme sahiptir(giderilmesi önceliklidir.)
- *doğumdan sonraki ilk yıllarda etkilidir.

SOSYAL GÜDÜLER

- *topluma uyumumuzu kolaylaştıran ve sosyalleşme yoluyla öğrenilen davranış kalıplarıdır.
- *Deneyim ve öğrenme sonucunda elde edilir.
- *toplumdan topluma bireyden bireye farklılık gösterir.
- *ileriki yaşlarda önem kazanır.
- *Bilme anlama tanıma Kendini gerçekleştirme
- *Parabaşarıholma dikkati çekme, mevki, Statü, şeref ve namus

PSIKOLOJİ DERSİ KONU TEKRARI

İHTİYAÇLAR HIYERARŞİSİ

Maslow'a göre ihtiyaçlar hiyerarşisi

PSIKOLOJİ DERSİ KONU TEKRARI

Savunma mekanizmalarını pek kullanmazlar.

Kendini, başkalarını ve doğayı olduğu gibi kabul eder.

Derin, kişiler arası ilişkiler kurabilir. Mizahçıdır.

Kendisinin dışındaki sorunlarla da ilgilenir. Demokratik bir kimliğe sahiptir.

Çevresinden bağımsız davranabilir. Sorumluluk alabilir. Amaç ve aracı ayırabilir.

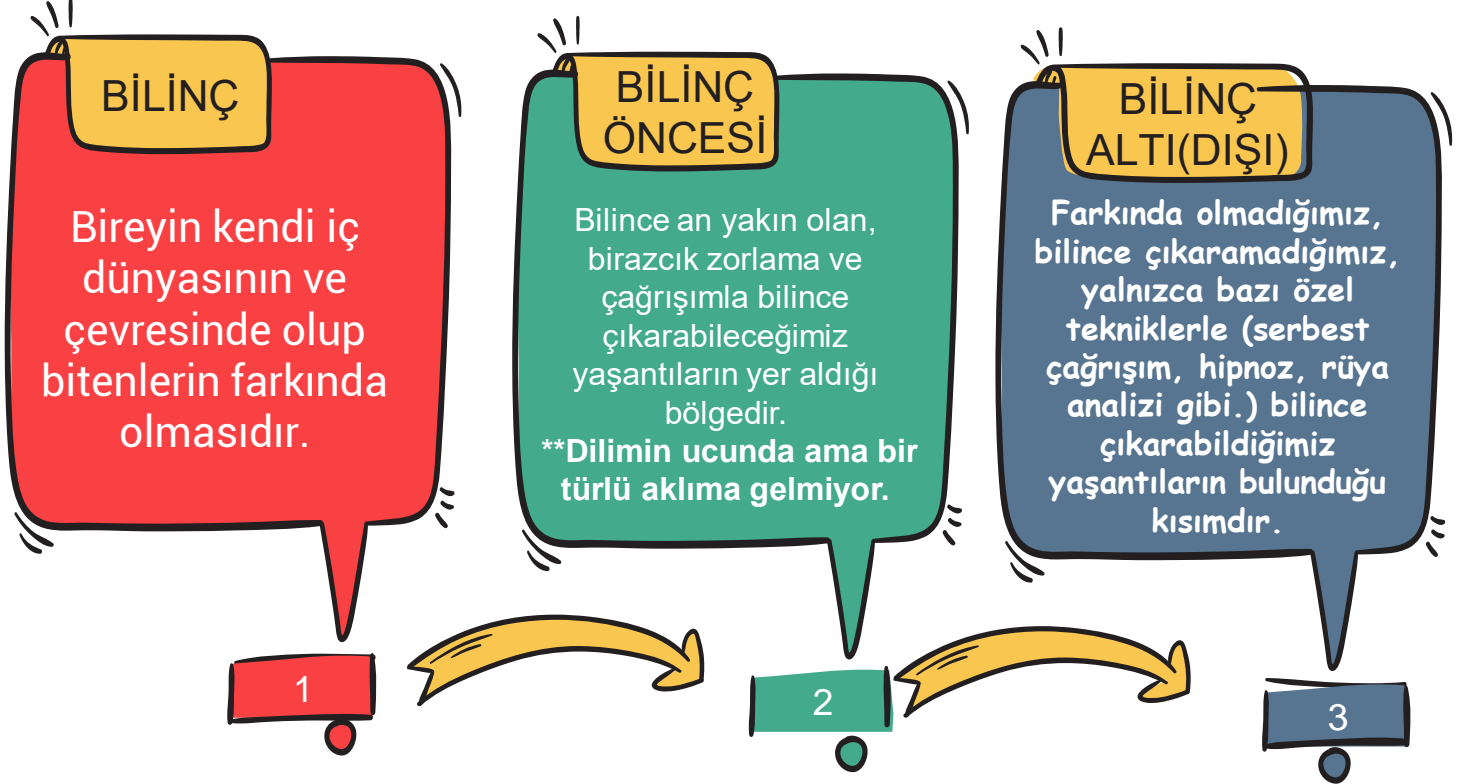
Özerk yapısı vardır. Yaratıcıdır. Doğal davranır.

Gerçeği olduğu gibi algılayıp içinde bulunduğu ortama kolayca uyum sağlar.

Olayları objektif algılar. Yaşamdan doyum alır.

BİLİNÇ VE BİLİNÇLİLİK TÜRLERİ

PSIKOLOJİ DERSİ KONU TEKRARI

PSIKOLOJİ DERSİ KONU TEKRARI

SOSYAL PSİKOLOJİ (SOSYAL ETKİLER VE SOSYAL DAVRANIŞLAR)

Sosyal psikoloji

Bireyin gurup ve toplum içindeki davranışlarını tutumlarını inceleyen psikoloji dalıdır.

Konusu

- *sosyal etki ve uyma davranışı
- *tutum ve önyargılar
- *grup ve liderlik
- *kişilik ve Sosyalleşme
- *iletişim ve etkileşim

ÖRNEK: Bir tiyatro oyununu sıkıcı bulmamıza rağmen iki arkadaşımız çok beğendiyse, biz de o yönde fikir açıklayabiliriz.

Sosyal biliş

Bireyin insanlar, guruplar ve toplumlar hakkındaki bilgileri seçme, yorumlama, analiz etme, hatırlama ve kullanma sürecidir. Kısacası Sosyal uyarıcıları algılama ve onlar hakkında düşünceler oluşturmayı içeren süreçtir.

Sosyal biliş türleri:

Şemalar

Yükleme

Yardıms severlik

çekicilik

VS

SOSYAL BİLİŞ TÜRLERİ

Şemalar: insanların içinde yaşadıkları karmaşık sosyal dünyayı anlamak ve kontrol etmek için kullandıkları kalıplar ve izlenimlerdir.

01

İnsanların davranışlarının nedenlerini anlamaya çalışma sürecidir.
*temel yükleme
Savunucu yükleme

02

Kişinin maddi ve manevi olarak yük getirmesine rağmen diğerleri için gönüllü yardımda bulunmasıdır.

03

Bir bireyin başka bir birey hakkında olumlu duygu ve değerlendirmelere sahip olma eğilimidir.

04

PSIKOLOJİ DERSİ KONU TEKRARI

SOYSAL ETKİ VE TÜRLERİ

SOSYAL ETKİ: Bir kişinin tutumlarının ve davranışlarının başka kişilerin varlığından etkilenmesine denir.

1

Bireyin düşünce ve davranışlarını, bulunduğu grubun normlarına uygun olarak düzenlemesidir
a) İtaat b) Özdeşleşme
c) Benimseme

SOSYAL UYMA

2

Bireyin, bir kişinin, grubun veya toplumun görüş ve değerlerinden etkilenerek onları kabullenmesidir. Ör: kimsesiz çocuklara yardım eden bir dernekte çalışma

KABUL ETME

3

Toplumun, grubun yada bireyin değer ve inançlarını kişinin sorgulamadan olduğu gibi kabul etmesidir.
Ör: benim aile X partisine oy veriyor bende ona vercem demek gibi.

ÖZÜMSEME

4

Bireyin görüş, düşünce ve davranışlarını doğrudan yada dolaylı bir baskı yoluyla değiştirmesi ve kendisine yapılan baskı doğrultusunda davranışlarda bulunmasıdır. Bu baskının çeşitli şekilleri ve dereceleri olabilir

OTORİTEYE
UYMA

TUTUM VE TUTUM ÖZELLİKLERİ

Tutum, nesnelere, kişilere ya da olgulara yönelik genel, yerleşmiş kanı ve değerlendirmelerdir.

Tutumların Özellikleri

- Tutumlar sonradan kazanılır, doğuştan edinilmez.
- Tutumlar kolay değişmez, bir süre devam eder.
- Tutumlar, bireyin tarafsızlığını etkiler ve engeller.
- Her tutumun bir gücü, bir şiddeti vardır. Bu duygusal, bilişsel, davranışsal öğelerin toplamıdır.
- Kimi tutumlar diğerlerini yönlendirirler.
- Tutumların öğeleri arasında genellikle tutarlılık vardır.

Tutum bilişsel, duygusal ve davranışsal olmak üzere üç ögeden oluşur. Örneğin bir yazarla ilgili kitaplarının beğenildiği ve satıldığı bilgisine sahip olmak bilişsel ögedir. Yazarın katıldığı bir programı izleyip yazarı sevmek duygusal ögedir. Yazarın kitaplarından satın almak ise davranışsal ögedir. Davranışsal öge çoğu zaman duygusal ögenin sonucu olarak ortaya çıkar ancak olumsuz bilgi ve duygular her zaman davranışa dönüşmez. Yazarla ilgili olumsuz bilgi ve duyguya sahip olunmasına rağmen yazarın kitabı satın alınabilir. Tutumlar doğuştan değil, sonradan toplumdan kazanılır. Tutumların üzerinde toplumun çok büyük etkisi vardır. Her tutumun toplumun farklı bir özelliğini yansıttığını söyleyebiliriz.

PSIKOLOJİ DERSİ KONU TEKRARI

→ Ön yargı: herhangi bir konuda, yeterli ve gerekli bilgi edinmeden ya da inceleme yapmadan, yetersiz kanıtlara dayanarak varılan yargıdır. Ön yargı da bir tutumdur ama haklılığı kanıtlanmamıştır. Genelde bir olumsuzluğu ifade eder ve ön yargıda tutumun duygusal ögesi ağır basar. **Ön yargı, sabittir ve mantıklı tartışmaya açık değildir.** Tutum ve ön yargıların kaynağı; bireyin kendi deneyimleri, çocuklukta öğrenilenler ve grup değerleridir. Bir konu hakkında bilgilerimiz ne kadar az ise ön yargılarımız o kadar fazla olur. Ön yargılar kalıplaşmış yargılardır. Akıl ve mantığa uymazlar.

PSIKOLOJİ DERSİ KONU TEKRARI

→ **Ön yargı**; bir kimse, konu ya da durumla ilgili önceden edinilmiş olumlu veya olumsuz **peşin hükümdür**. Ön yargılar çoğunlukla din, cinsiyet ve milliyet gibi sosyal gruplara yönelik olarak gelişir. Küçük yaşlarda oluşmaya başlayan ön yargılar, daha sonra çeşitli sosyal grupların ve kitle iletişim araçlarının etkisi ile pekişebilir. “Yüksek puanla öğrenci kabul eden üniversitelerden mezun olanlar iş hayatında başarılı olur. Düşük puanlı üniversitelerden mezun olanlar başarılı olamaz.” ön yargısına sahip bir işveren, iş başvurusu yapanların gerçek donanımlarını göz ardı edip yanlış bir karar verebilir

Bir
önyargıyı
yok etmek,
atomu
parçalamaktan
daha zordur.
Albert Einstein